

28.11.2025

Valtakunnanvoudin kanslia

UOL/2866/2025

Eduskunnan lakivaliokunta

LaV@eduskunta.fi

Asia: Asiantuntijalausuntopyyntönne hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi julkiseen keskusteluun osallistuvien henkilöiden suojelemisesta rajat ylittäviltä häirintäkanteilta (HE 170/2025 vp)

Valtakunnanvoudin kanslian lausunto

Ulosottolaitos pitää kannatettavana SLAPP -direktiivin ja hallituksen esityksen tavoitteita parantaa julkiseen keskusteluun osallistuvien suojaa rajat ylittäviltä häirintäkanteilta.

Hallituksen esityksen mukaisesti esitetyllä lailla on myös ulosottomenettelyä koskevia vaikutuksia. Laki tulee säätämään kansallisen lainsäädännön näkökulmasta uudenlaisesta instrumentista. Tuomioistuimen näin harkitessa, kantajan tulee vastaajan vaatimuksesta asettaa vakuus vastaajan oikeudenkäyntikulujen suorittamisen turvaamiseksi. Vakuuden asettaminen on tällöin edellytyksenä oikeudenkäynnin aloittamiseksi taikka sen jatkamiseksi. Vakuus asetettaisiin ulosottomiehelle ja vakuuden asettamisen menettelyssä noudatettaisiin ulosottokaaren säännöksiä lukuun ottamatta eräitä menettelyä koskevia erityissäännöksiä.

Asiallisesti vakuuden asettamisessa on kyse turvaamistoimeen rinnastettavasta asiasta, missä mahdollisen saatavan (tässä vastaajan oikeudenkäyntikulut) suorittaminen pyritään ennakolta turvaamaan. Ulosottomies ei kuitenkaan tekisi asiassa täytäntöönpanotoimena esim. omaisuuden etsimistöimiä ja takavarikoita vakuuden täyttämiseksi, vaan toimimisvelvollisuus olisi oikeudenkäynnin kantajalla, jonka tulee asettaa vakuus ulosottomiehelle. Ulosottomies ei siis täytäntöönpane tuomioistuimen asettamaa velvoitetta, vaan hallinnoi kantajan "vapaaehtoisesti" asettamaa vakuutta. Ulosottomiehen rooli vakuuden asettamista koskevassa asiassa on ainoastaan hyväksyä vakuus, ilmoittaa tästä tuomioistuimelle, säilyttää vakuus ja mahdollisesti myöhemmin oikeudenkäyntikuluvastuun selvittyä, tehdä päätös suorituksen ottamisesta vakuudesta taikka palauttaa vakuus. Tässä mielessä ulosottomiehen rooli asiassa on poikkeava normaalisti sille täytäntöönpanoviranomaisena kuuluviin tehtäviin verrattuna.

Ulosottolaitos on antanut lausuntonsa luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Ulosottolaitoksen varsinaista menettelyä koskevat huomiot liittyivät lähinnä asian vireilletuloa koskevaan sääntelyyn, asianosaisten rooliin menettelyssä sekä siihen, missä ajassa oikeudenkäyntikulujen suorittamista tulee vaatia ulosottomieheltä niiden ottamiseksi vakuudesta. Lausuntopalaute on lainvalmistelussa hyvin huomioitu eikä Ulosottolaitoksella ole asiassa muuta lausuttavaa.

Johtava hallintovouti

Tommi Talvitie

